

עַי מַעֲיֹן תֵּצֵא תֹרָה

ליקוטים בנושא

עמלק

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לְךָ עַמְלֶק בְּדֶרֶךְ
בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם:

אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיִּזְנֹב בְּךָ כָּל-
הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ וְאֵתָה עִיף וַיִּגַּע
וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים:

וְהָיָה בְּהִנֵּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלֹךְ מִכָּל-
אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה
אֶת-זִכְרֵךְ * (זִכָּר) עַמְלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
לֹא תִשְׁכַּח. (כי תצא יו"ט)

אוסף ביאורים

ממחבר סדרת הספרים

בלבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל
יש לשלוח בקשה לכתובת:
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס המערכת:
03-5480529

כל המעוניין לסייע בליקוט חומרים אלו,
וכן בעריכתם והגהתם,
נא לפנות למערכת בכתובת הנ"ל

מרכז הצדקה
ישראל: 1-800-28-28-28
USA +972-2-5025580

יש לציין מספר קרן:
4387 - בלבבי משכן אבנה

לפרטים נוספים והקדשות
bilvavi231@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורנו הרב שליט"א
ב'קול הלשון':
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

מערכת 'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

תוכן

ה בלבבי משכן אבנה

טז בלבביפדיה עבודת ה'

כט שיעורי עץ חיים בעיון

ל ספר עץ חיים

מו קול דממה דקה

בלבבי משכן אבנה

(סט ט' כרכים הודפס

בפעם הראשונה בתשס"ה)

בלבביפדיה עבודת ה'

(סדרה עדכנית שבועית בירושלים)

שיעורי עץ חיים בעיון

(סדרה עדכנית שבועית בירושלים)

ספר עץ חיים עיגולים ויושר

(מסדרה עדכנית שבועית בירושלים)

קול דממה דקה

(ספר הודפס בפעם הראשונה בתשס"ה)

בלבבי משכן אבנה

בלבבי חלק ה'

מאמר מגכת טומאת עמלק

"זכור את אשר עשה לך עמלק וגו' אשר קרך בדרך" וגו' (דברים כה, יז-יח). ופרש"י בפירוש אחד וז"ל "ד"א לשון קור וחום, צננך והפשירך מרתיחתך. שהיו העכו"ם יראים להלחם בכם, ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים. משל לאמבטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה, אע"פ שנכוה הקרה אותה בפני אחרים. העולה מן הדברים ששורש כח הרע של הקרירות בעבודת ה', מקורו ושורשו בעמלק. נשתדל לבאר את הדברים לעומקם.

אמונה

אמרו חז"ל, "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם" (עי' ילק"ש שה"ש רמז תתקפח). וכבר ביארו זאת כמה צדיקים בסגנון אחד, שעבודת

האדם "פתחו לי פתח כחודו של מחט", שפתח זה יהיה בבחינת חור המפולש מצד לצד, ואין די בפתח שהוא סדק בלבד.

ספק דקדושה וספק דסט"א

עמלק בגימ' ספ"ק כנודע. וכשם שיש ספק בסט"א, כן יש בקדושה, כהכלל של זה לעומת זה.

והנה אמרו "אין שמחה כהתרת הספיקות". כלומר הספק יוצר היפך השמחה, עצבות. וזה ספק של הסט"א, שאדם נבוך ומבולבל, ועי"כ יש לו עצבות מכך. אולם יש ספק דקדושה, וענינו ההכרה מהיכן בא לי הספק הזה? וכי אני זה שמספק את עצמי או שמא הקב"ה ברגע זה נוטע ספק בלבי ורצונו שאסתפק עתה? נמצא הספק בא מתוך אמונה ברורה, אמונה בבורא ית"ש שהוא נתן הספק במוחי ובלבי, ורצונו שאסתפק. ואם כך רצונו ית"ש שאסתפק, גם אני מעמיד עצמי לכך, ואני שמח

העולם לאין דקדושה, להתכללות בשורש, להתכללות בבורא עולם. לעומתו עמלק מביא את העולם לאין של כילוי, ולכך עמלק רצה לכלות את בני". עומק הענין, הוא רצה להביא את כנס"י למהלך של אין בבחינתו, אין של כילוי ואבדון, והוא רצה להפוך את ישראל, מאין של קדושה, אין של התכללות, לאין של סט"א, של כילוי.

והנה עמלק הוא אין של כילוי כנ"ל. ביאור הדברים: הבחינה הגרועה ביותר בבריאה היא משכב זכור, וזה בחינת סדום. משכב זכור ענינו כילוי עצמי, כיון שהוא אינו מעמיד תולדות, וזה בחינת עמלק כילוי עצמי.

בעומק יותר, מצב נפש של ודאי, מוליד תולדות. כשאדם מסופק בדבר הוא אינו פועל בדבר כראוי, הספק מונע את ההמשך. משא"כ כשאדם בטוח וודאי בדרכו, הוא נלחם עליה ללא פשרות. כשיש בחינת "הודאי שמו" (פיוטי ר"ה), יש בחינת "נצח ישראל לא ישקר" (ש"א טו, כט). וזה עיקר כוחו של

להיות מסופק, כי כך רצונו ית"ש. נמצא ספק דקדושה מוליד שמחה ולא עצבות ח"ו.

והנה מה שמונע את האדם מלשמוח בספק, הוא המחשבה שספק הוא דבר שלילי. וחוסר ידיעה כיצד לנהוג או לעשות וכד', הוא חסרון גדול. אולם באמת אינו כן, ספק דקדושה היא מעלה, ההכרה שהספק בא מהקב"ה והשמחה בו מחמת כן הוא מעלה גדולה ולא חסרון.

ביאור הדברים: אדם סבור שכשיש לו ספק, הטעם שיש לו ספק מפני חסרון כוחו להכריע, מפני קוצר דעתו, ולכך הוא רואה זאת כחסרון לגביו. אולם כשאדם מסתכל ומבין שהקב"ה הכניס ספק זה במוחו ובמחשבתו, צריך להבין מדוע הקב"ה הכניס זאת? מה התועלת בזאת?

בירור הדבר: תכלית הבריאה "אין". העולם נברא יש מאין, ותכליתו לחזור לשורשו, לחזור לאין. כנס"י הוא הכח שמביא את

שעמלק, ספק דעמלק, הוא כח הרע הגמור ושורש השורשים של הרע, כן ספק דקדושה, הוא הכח להביא את האדם לשלמות הגמורה, התכללות בבורא עולם.

ספק ופחד ותיקונם

עמלק בחינת ספק, ולכך כיון שעמלק מקיף את כל בחינת "הזה לעומת זה", לכך בכוחו לספק כל דבר שבתוך גדרי הבריאה. חוץ מן הדבר שלמעלה מן הבריאה, והוא שיש בורא עולם. ולכך אמרו עליו "יודע את רבונו ומתכוון למרוד בו". כלומר על הבנה זו שיש בורא עולם אינו מספק, נמצא שעמלק מספק כל דבר ממש. וכבר ביארנו לעיל שתיקון עמלק הוא שמחה בספק, שמחה בהכרה שרצונו ית"ש שאסתפק, ולכך אני שמח בכך. ולכך, אדם צריך להגיע למדריגה שהכל מסופק אצלו, ולשמוח בכל הספקות, ואז יש תיקון גמור לעמלק. דכל זמן שאינו מסופק בכל, נמצא שעדיין לא תיקן את כל בחינת עמלק, את כל בחינת הספק, וזו נקודה עמוקה

עמלק שמוליד ספק, ממילא אין המשך ותולדות, וזה ענין כילוי עצמי. והנה תחילת ביאת עמלק להלחם עם ישראל, הוא לאחר שכתוב (שמות יז, ז) "ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ועל נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין". כלומר עומק שאלת היש ה' בקרבנו אם אין ענינה, שבנ"י היו אז במדרגת מעבר מהשגת בחינת יש להשגת בחינת אין, וזהו בחינת, "נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין". כלומר נסיון לצאת מבחינת יש, ולהכנס לבחינת אין. ולכך מיד אח"כ בא עמלק, שהוא אין בטומאה, והוא המנסה למנוע את הכניסה לאין דקדושה. והנה עומק ספק דקדושה הוא המביא את האדם לידי ביטול, לידי אין, ובזה נכנס לאין דקדושה. שע"י שמכיר את אפסיות האדם, מתוך שמחה, מכח הבנה שזהו רצונו ית"ש שירגיש בטל וחסר דעת כלל, בזה גופא מתבטל לבוראו, ומשיג את האין, את התכללות, וכל זה ע"י ספק דקדושה. וכשם

וזהו הכח העליון של התורה. והבן מאוד.

מלכות לוויה

מצות לוויה, להמשיך שמירה על האורח, כמ"ש בעגלה ערופה "ידינו לא שפכו את הדם הזה" (דברים כא, ז). וזה אינו רק שמירה גשמית, אלא עצם המצוה הוא סגולה רוחנית לשמור את האורח. לוויה בגימ' נ"ב, גימ' כלב, והוא, קליפת עמלק, שנקרא כלב, וביה כתיב "אשר קרך בדרך" (דברים כה, יח), והוא לעולם מסוכן בדרך, ומצות לוויה היא השמירה לזה.

סוד עמלק - הוי"ה והיפוכו

עמלק, בחינת כלב כנודע. כלב בגימ' נ"ב כנודע. הענין, עמלק כולל שם הוי"ה, והפכו. הוי"ה כ"ו, ב' פעמים הויה והיפוכו, גימ' נ"ב. וזה סוד עמלק. ולכך אמרו במדרש (ילק"ש וירא יט, פד), "שישיבתה של סדום נ"ב שנה ושלותה כ"ו". וביארו, כ"ו בסוד בחינתה, וכ"ו כנגד זה הכח הנגדי לה, וסדום ועמלק בחינה אחת להם

מאוד. דנראה לאדם שצריך להיות ודאי בכל דבר, ובאמת זה הפוך, כל החיים מלאים ספקות, הוא מפחד שמא אינו עושה כראוי. מה התיקון לפחד זה? התיקון לזה הוא ההכרה שהספק מהקב"ה, והפחד מהקב"ה, וכך רצונו ית"ש שאסתפק ואהיה בפחד, נמצא שיש שמחה בספק ובפחד, וזהו התיקון של הספק והפחד. וזהו יסוד גדול, שיחד עם הפחד יש שמחה. פחד שלא עושה מעשיו כראוי, ושמחה שכך רצונו ית"ש שיהיה פחד. וזה דבר עמוק להשיגו בנפש האדם.

והנה קודם מתן תורה שלא היו גדרי תורה ומצוות, הכל היה ספק כי לא היה שום דבר ברור, וכל אחד עשה נחת רוח לקב"ה כפי הבנת שכלו והכרת נפשו (לבד מז' מצוות בני נח). נמצא כל צורת החיים בספק. אולם משניתנה תורה, יש גדרי ודאי של תרי"ג מצות (ואף בהם שייך ספק וכמחלוקת וכד') וזה גילוי שלמעלה מן הבריאה, כי הבריאה בתוכנה הוא ספק, כח הרע של עמלק, ומתן תורה עם גדרי תורה הוא ענין שלמעלה מן העולמות, למעלה מגדרי הספק,

הבריאה היא "כל אשר נקרא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו" (ישעיה מג, ז), כלומר תכלית הבריאה היא גילוי כבודו ית"ש לנבראים. והנה עמלק הוא הכח המנגד לכל תכלית הבריאה, ולכך מתנגד למושג כבוד, הוא שולל את המושג כבוד מכל וכל. ולכך עמלק מוגדר כלץ, ליצנות הפך מהות הכבוד. והנה במעשה דהמן ששקל שקלים לאחשורוש, אמרו חז"ל (מגילה יג ע"ב) שהקדים הקב"ה שקליהם של ישראל (מחצית השקל) לשקליו. כלומר שקלים הן תיקון להמן, עמלק. והענין ששקלים תיקון הכבוד, ומבטל את כח הליצנות שהוא כח עמלק.

בלבבי חלק ו'

היפך הליצנות - כבוד!

מה מעכב את הגאולה, את השלמות הפנימית של כל הנבראים כולם?

"כל זמן שזרעו של עמלק קיים בעולם, לא השם שלם ולא הכסא

ננין ביהמ"ק השלישי בחודש חשון - טעם הדבר

מר חשון. מר בגימ' עמלק, חשון אותיות נחש ו. ו' בחינת הדעת, והנחש פגם בבחינת דעת, שנעשה דעת קליפה, עץ הדעת. וכל זה צריך שיתוקן ויהפך לטוב. ולכך ביהמ"ק השלישי יבנה בחודש מר חשון שזה תיקונו.

ז' באדר יום מיתת משה

ז' באדר יום שמת בו משה. הענין, ז' אדר בגימ' ריב, לשון פרוד. ולכך שמח המן שמת בו משה, בחינת מיתה, פרוד, ריב. אולם באמת יום זה נושא את ההפכים בקרבו, והוא גם אותיות ברי, היפך מדת שמא. שמא ענינו ספק, בחינת עמלק. "וברי ושמא ברי עדיף" (כתובות יב ע"ב). ולכך נקרא שנוולד בו משה, שנצח עמלק, ע"י בחינת ברי, שמנצח השמא, הספק, עמלק. (ועיין עוד אות לג)

ציטוט כח עמלק ע"י שקלים

שקל בא"ת ב"ש כבד, שורש של המילה כבוד. הענין תכלית

שלם, שנאמר: כי יד על כס י-ה מלחמה לה' בעמלק" (ילקו"ש פר' בשלח רסח). "לץ שמו", אומרים חז"ל. עמלק הוא ההיפך של כבודו ית', הוא ההיפך של גילוי "מלך הכבוד". כאשר רוצים למחות את זרעו של עמלק בנפש, צריך לברר את ההיפך של הליצנות - הכבוד.

בלבבי חלק ז'

חמונה - קוד תהו

והנה התנועה שורש החמימות כמ"ש שם בספר עמק המלך. והתיקון לזה הוא בחינת עמלק, "אשר קרך", קור. כי כאשר רוצה לעלות מעולם התנועה לאי תנועה, הרי יוצא מן החם לקר. וזהו סוד בחינת עמלק דקדושה. (כי כל דבר קיים בכל בחינת אבי"ע. ובאצילות נאמר "לא יגורך רע". ומצד אצילות יש לפרש כל בחינה כיצד היתה בקדושה. והוא יסוד כללי לכל החכמה, שיש לפרש כל רע כיצד בשורשו באצילות הוא טוב). והוא סוד המת שהוא קר, העדר תנועה. ומת אותיות תם, שלם. כי זהו השלמות, העדר

תנועה. וזהו הסוד במתן תורה שפרחה נשמתם, כי דבקו בהעדר תנועה כמ"ש, "חמור לא געה" וכו'. ואצלם נתראה בצורה של מות, ביטול התנועה לגמרי, ואזי נכללו באין עוד מלבדו. כמ"ש חז"ל, "קרע להם את כל הרקיעים והראה להם שאין עוד מלבדו" כפשוטו, וממילא אין תנועה, אין חיים. וביותר עומק אין נבראים, וד"ל. והבן שכל סוד התנועה, הוא חלק מן ההתראות של האין סוף, בחינת "אסתכל באוריתא". והרי שכל הבריאה בבחינת "אסתכל", התראות. ועצם אמיתות ההויה גופא לא נודעת כלל.

בלבבי חלק ח' - ט'

מקור השגה צתוה"ק

ז.

'עשה לך רב והסתלק מן הספק' (אבות א, טז). הרי שחז"ל מגלים לנו: שכח ה'רב'- הוא כח ביטול קליפת עמלק שנקראת 'ספק'.

השני. כאשר באמת מאיר אור ששני הצדדים שוים, הרי שזה-אור ההשתוות, אור ההשתוות-הוא אור האחדות.

‘עשה לך רב והסתלק מן הספק’- זהו צד אחד של ביטול הספק, זהו מצד ‘דעת’ המכרעת, שיש דעת המבדלת דעת המכרעת דעת המחברת, ומצד השלב האמצעי של ה‘דעת’ שנקרא דעת המכרעת, נאמר- ‘עשה לך רב והסתלק מן הספק’. מה שאין כן למעלה מן הדעת, הרי שהספק מתגלה כאור של ‘אחדות’, כאור של ‘השתוות’, וזה גופא- ביטול הספק.

מצד עלמא דפירודא, האדם תופס שיש שני צדדים שוים, אבל בעומק, אם הם שוים- אז הם ‘אחד’, וממילא אין מקום של ספק. עומק אור הספק, הוא אור ש‘למעלה’ מההתחלקות של שני הצדדים, אלא שמצד ההתלבשות של שני צדדים, הם מאירים בשוה, אבל שורש האור בפנימיות- הוא אור של אחדות.

בעומק הדברים שנתבארו לעיל, הרי שבמקום שאין רב, צריך להיות ביטול אחר לספק. בשלמא לפי המדרגה הראשונה והשניה שיש רב, או רב בחיצוניות או רב מצד פנימיות נפשו, בחינת ‘נשמת שדי תבינם’ (איוב לב,ח), נשמתו תלמדנו, הרי שיש לאדם כח ‘רב’, שעל הרב נאמר ‘והסתלק מן הספק’. אבל מצד המדרגה השלישית בחינת משיח שבנפש, ‘כל העדה כלם קדושים’, ובלשון של נפש כל האברים כולם שוים, א”כ אין כאן רב, ואיך האדם מסתלק מן הספק? ביאור הדברים.

מציאות הספק, כל ספק שאיננו שקול, הרי שעצם הספק כבר יש בו הכרעה של רוב, כי הצד שהוא יותר נוטה, הרי שהוא בגדר רוב מיניה וביה להכריע את הצד שכנגד, והרי שזה לא עצמיות של ספק, כי העצמיות של הספק עצמה מכריעה את עצמה מפני רוב פנימי דיליה. ספק גמור ענינו: ששני הצדדים שוים לגמרי, אין צד אחד שיש לו יותר משקל מהצד

ת.

כאשר אנחנו נמצאים במהלך של שית אלפי שנים, כל העולם כולו הוא בצורה של שני צדדים: עץ הדעת טוב ורע, זה לעומת זה, שזה סוד הספק, ואנחנו כל הזמן נמצאים במהלך- להכריע את הספק ע"י הדעת.

אבל צריך להבין, שעצם כך שבאנו להכריע את הספק ע"י הדעת, כלומר שאנחנו באים לדון שצד אחד יש לו עדיפות למשנהו, הרי עצם כך שהעמדנו ששני הצדדים אינם שווים לגמרי- זה גופא יוצר את הספק, ועצם כך שהצדדים אינם שווים לגמרי- זו גופא ההכרעה, כי עד כמה שהם אינם שווים לגמרי, הרי שהצד שיש לו יותר נטיה הוא גופא ההכרעה. הרי שעצם הספק נובע מחמת ששני הצדדים אינם שווים לגמרי, ועצם כך שהם אינם שווים לגמרי זו גופא ההכרעה. והם הם דברי חז"ל (הובאו ברש"י סוף כי תצא) שעמלק בא כאשר אין דיוק במשקלות, שזה סדר הפרשיות,

כי עד כמה שיש דיוק גמור במשקלות, הרי שאין ספק, כי יש אור של אחדות גמורה. ספק נולד, עד כמה שהמשקלות כלומר ששני הצדדים אינם בשווה, והרי שזה מוליד ספק, ועצם כך שהם אינם שווים זו גופא ההכרעה. אבל אילו המשקלות הם שווים, שני צדדים בשווה, הרי ששני דברים שהם שווים הם 'אחד'. נמצא שדברי חז"ל 'עשה לך רב והסתלק מן הספק' הם מצד תפיסת שית אלפי שנים, שמצד כך- יש ספק, וההכרעה- היא ע"י הדעת.

מה שאין כן מצד אור של משיח, כאשר יש ספק- צריך להגיע להכרה ששני הצדדים שווים, וכאשר הם שווים, יש אור של אחדות.

בזה גופא יש שני מהלכים: יש לשון בשם הבעל-שם, שכאשר יש לאדם ספק והוא מסתפק איך להכריע, אז העצה היא שיגיע למדת ההשתוות בנפשו, ששוים בעיניו שני הצדדים, ולאחר מכן יכריע. אבל באמת, זהו הצד

שכותב הרמח"ל באדיר במרום (עמו' תיד') שיש התנועות אחר השורש, בחינת המגנת 'כברזל' אחר אבן השואבת' כלשון הרמח"ל במס"י (סופ"א). כאשר האדם באמת נמצא בהשתוות גמורה- 'אין צורך' להכריע.

הרי לנו שלש מדרגות: מדרגה- של דעת המכרעת שזו בחינת 'רב', וכאשר האדם נמצא בחיצוניות נאמר 'עשה לך רב והסתלק מן הספק', או רב פנימי שמכריע, אבל שניהם זו בחינת דעת, וההכרעה היא מכח הדעת. מדרגה שניה- שהאדם מביא את עצמו להשתוות, ומכח ההשתוות הוא מקבל דעת להכריע, וזו בחינת תמימות, השתוות, שהיא מקור לדעת דקדושה, דעת דהבדלה, בחינת 'והחכמה מאין תמצא'. והמדרגה השלישית- זה 'אין' כמות שהוא, וכאשר האדם מגיע להתבטלות גמורה, הרי שהוא מתנועע אחר השורש ופועל מה שצריך 'בלי דעת', ועל זה נאמר (איוב לד, לה) 'איוב לא בדעת ידבר'.

התחתון של ההכרעה. כלומר, יש מה שההשתוות מאירה בנפרדות, ויש השתוות מצד עצמה. כאשר אדם נמצא בנפרדות, הרי שאין לו מקור הכרעה אלא בכח הדעת, שזו בחינת משה, מה שאין כן בדברי הבעל-שם מתגלה אור של משיח, שמקור ההכרעה הוא מנקודת ההשתוות, אלא שאנחנו לא נשארים בהשתוות, אלא ההשתוות היא מקור לעלמא דפירודא. וזה, מצד מה שאור של משיח 'מתנוצץ' בתוך שית אלפי שנים, שזו בחינת 'והחכמה מאין תמצא' (איוב כח, יב), שהחכמה יונקת מן ה'אין', וב'אין' שהוא בחינת נקודה בעלמא, היולי, אין התחלקות, הרי שאור האחדות מאיר בחכמה, במקום שיש דעת דקדושה המבדלת.

מה שאין כן מצד 'אין' כמות שהוא, הרי שזו השתוות גמורה, ומצד כך- 'אין צורך' בהכרעה, ואם ישאל האדם: א"כ סוף דבר מה הוא יעשה למעשה, אם אין הכרעה? תשובה לדבר: כמו

ולהתכלל בו יתברך. ואף שאי אפשר לחיות בהתכללות גמורה כי יש 'רצוא ושוב', וזה 'שוב' לחכמה, 'שוב' לדעת, אבל הוא 'יונק' את הדעת ממקום של השתוות, וזה המקור הטהור ביותר, המקור הזך, להשגת התורה הקדושה, שזו בחינת: 'כי ה' - יתן חכמה, מפיו - דעת ותבונה'.

כתיב: "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש" (שמות יז, יב). כל שורש ההעלם היא קליפת עמלק, כידוע. כאשר ישנה אמונה מוחלטת בנפש, התורה פרוסה כשמלה לפני האדם, בלי יגיעה ובלי עמל. העמל הוא רק להשריש את האמונה, וזוהי הדרך של עץ החיים. (בלבבי משכן אבנה חלק ט')

אלא שאי אפשר כאן, בתוך שית אלפי שנים, לחיות לגמרי במהלך של 'בלי דעת', במהלך של התנועעות אחר השורש, מחמת שסוף דבר אנחנו נמצאים בתוך החטא הקדמון, בתוך השית אלפי שנים, אבל ב'עצמיות' הנשמה - זו גופא ההארה.

הרי לנו בתוקף נקודת הנפש, שמקור ההכרעה יכול לנבוע משלשה הדברים: או- מדעת, דעת חיצונית או דעת פנימית, או- ממקור של השתוות, או יתר על כן- התנועעות אחר ההשתוות.

בלשון פשוטה, כשאדם בא לקבל תורה, הרי שהם הם הדברים: הוא יכול- להתבונן בדעתו, דעת משה, או לשאול מרבו, הוא יכול- לקבל תורה ע"י תמימות ע"י השתוות פנימית, והוא יכול- לבטל את שכלו, ולכלול אותו במאור,

בלבביפדיה עבודת ה'

א-ג אגר

החכמה, אלא נעלם האב ביחס להתגלות של המידות, זה כחו של עמלק שהוא בא על משקלות כמו שנתבאר.

עמלק מעכב להמשיך את העולם - על מנת שלא יגיע ה'למחר', ולכן נאמר בעמלק "וצא הלחם בעמלק מחר", עמלק מעכב תמיד שמהלך העבודה של המידות ימשיך הלאה ולא יתגלה ה'למחר לקבל שכרם, - הוא מעכב את הגילוי של ה'למחר', את ה'איגרא', - השכר דלעתיד לבוא, הוא מגלה רק אופן של תוקף של ידים - שזה באופן של מידות, שזהו "וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו", מקום הידים - מקום האגרוף, מקום הגבורה שביד, - "היד החזקה", ה'גבריא'ל', ה'גברא' שבדבר.

זה מקום הגילוי שמתגלה בכחו של עמלק.

אבל הכח העליון יותר, כפי

וזה העומק שה'זה לעומת זה' של ימות עולם הוא קליפתו של עמלק שהוא בא על עיוות משקלות דקלקול, וכדברי חז"ל ומובא ברש"י - "למה נסמכה פרשת עמלק לפרשת משקלות" וכו' שכאשר מעוותים את המשקלות, כלומר, לעוות את המשקלות זה לעוות את סדר כח המידות, את כח המדידה, זה עיוות המשקלות, - עמלק מתנגד למציאות של ימות עולם של ה"היום לעשותם" שזהו המדרגה של מידות של ה"הוי דומה לו" - "מה הוא.

"זה עומק נקודת ההתגלות, כמו שאומרים חז"ל "משל לאב שנשא את בנו על כתיפו והיה שואל את העוברים ושבים איה אבא איה אבא", - כלומר שנעלם האב כפי שהוא ביחס לגילוי הבנים, ביחס למציאות המידות, - לא ה'אב בחכמה' כשלעצמו שהוא עצם

שחודד, זה ה'למחר לקבל שכרם',
שע"ז חל מלחמתו של עמלק,
"מלחמה לה' בעמלק מחר".

א-ג אגרת

כשזה מתגלה כאן בעלמא דידן,
- על דרך כלל מי שעושה פורים
דפרזין, לא עושה פורים דמוקפין,
ומי שעושה מוקפין, לא עושה
פרזין, - ויש את אלו שעושים את
שניהם מכח ספק, - כאן זה קליפת
עמלק שגורמת את זה גופא,
שעושים את שניהם מספק.

א-ה אהי-ה

ועמלק הרי, כל הווייתו היא - מי
שאין לו מציאות של עתיד שזהו
"מחה אמחה את זכר עמלק" כמו
שהוזכר, ומכח שכל הווייתו הופך
להיות "העבר אין" בלי עתיד,
לכן הוא נוגע בבני ישראל בזמן
שהם יוצאים ממצרים ע"מ להגיע
למדריגת מתן תורה ולהיכנס
לארץ ישראל שאז הוא רוצה
להשמידם,

ועומק ההגדרה שבכח ההשמדה
שלו - מתפיסתו עצמה הוא בא
להשמיד את בני ישראל, הוא לא
פועל מלחמה כנקודת פועל בלבד,
אלא מעומק ההוויה שלו - הוא בא
להשליך את אותה הויה על בני
ישראל וע"י כן לכלותם, הווייתו
שלו היא שיש לו כביכול, מציאות
של הווה אבל אין לו מציאות של
עתיד, והוא בא להשליך אותה על
בני ישראל, שביציאתם ממצרים
הם לא יגיעו למתן תורה, וזה
מה שנאמר "וילחם עם ישראל
ברפידים" וכדרשת חז"ל שרפו
ידיהם מן התורה, וכוונתו היתה
שהם לא יגיעו לשלימות התכלית
שזה הכניסה לארץ ישראל שהיא
מדריגת ההשלמה של יציאת
מצרים, וזה יגלה שהיתה כאן
מציאות של עבר בלי מציאות
העתיד, זהו מלחמתו של עמלק
בבני ישראל, ולכן דייקא, הוא
מגיע בזמן הזה כמו שנתחדד,
ביציאתם ממצרים, לפני שהושלם
התכלית של כי העתיד, הוא בא
לעכב את אותו עתיד להעמיד את
בני ישראל שלא יהיה בהם אלא

שמתגלה בו מציאות של העדר, לכן יש דין למחות אותו, זה לא דין לבטל אותו כפשוטו, כמו שחודד, אלא לגלות את מי שהוא, - ומה ה"הוא" של עמלק?

- ה"הוא" של עמלק, זה העדרו, - הוא כח ההעדר בעצם, - עמלק הוא לא הויה, שיש דין להפוך אותו להעדר, כפשוטו, אלא זה עצם כחו של עמלק, כח ההעדר, לכן יש דין של "מחה תמחה את זכר עמלק".

עומק התיקון שבמחיית עמלק

אבל בעומק יותר, כאשר מוחים את זכר עמלק, - עמלק לעצמו הוא תפיסת ההעדר וזה עומק שורש קלקולו - אבל, כדברי חז"ל, "אין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק", - כשנמחה זרעו של עמלק מתגלה ה"העדר קודם להויה", הופכים את עמלק ל-העדר, ואז מתגלה ההויה האמיתית של "השם שלם", - כלומר, העדרו יוצר גילוי של הויה, וזה גופא נקרא תיקונו של

מציאות של עבר בלי מציאות של עתיד.

א-ו אויל

כשנאמר בעמלק "מחה תמחה

את זכר עמלק" שכידוע עמלק הוא בגימטריא של ספק, - כפשוטו היינו שיש דין לבטל את מציאות הרע, ולמחות את עמלק מן העולם, - אמת - אבל בעומק יותר, המצווה למחות את עמלק, כמו שהוזכר פעמים רבות מאד, - הגדרתו היא, שעמלק הוא עצם ההעדר שבבריאה, וחז"ל אומרים את זה על השורש של עמלק שזה עשו שהוא ה"שוא שבראתי בעולמי", ועיקר גילוי ה"שוא שבראתי בעולמי" שבעשיו, הוא מתגלה במדרגת עמלק, ולכן שם הוא מקום של הביטול, - כלומר, הביטול שלו הוא גילוי של העדר כפשוטו.

ולפי"ז, העומק של עמלק, בהקבלה למה שהוזכר, בערכין דידן השתא, עמלק הוא עצם תפיסת ההעדר, ולכן כיון

כן ו"אולי לא" שצירופם גם יחד זהו ה"שונה פרקו מאה ואחד פעמים", ונעשה "אולי" כפשוטו, של ספק שזהו קליפת עמלק שהוא בגימטריא ספק, אולי כך ואולי כך, אבל באופן שכל צד עומד לעצמו, זה נפילה של חטא.

וכשהגיע ההארה של תיקון חטא העגל, בחודש אלול ולאחר מכן תשרי בארבעים יום שעלה משה להר, זה הגילוי של אלול שנקרא אלול מלשון אולי, ובשורש שלו באורייתא זהו הגילוי של דבר והיפוכו של "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי", "שעשוע" עניינו שמתנועעים פעם לצד הזה ופעם לצד השני וחוזר חלילה, זהו צורה של שעשועים, וזה הכונה "לולי תורתך שעשועי" שזהו תורת השעשועים כשמצרפים את הדבר והיפוכו, אבל כשהשעשועים האלו נופלים למטה זה הופך להיות אותיות עשו שבתוך השעשוע, נעשה הנפילה שמכח תולדותיו של עשיו שזהו קליפת עמלק - ספק, אולי כך לעצמו, ואולי כך לעצמו.

עמלק, - קלקולו של עמלק הוא מה שתופסים את הספק, - "היש ה' בקרבנו אם אין" שהם שני צדדים כפשוטו, - או זה, או זה - אבל כאשר מתגלה שלימות ההארה שבדבר, שזה שלימות תיקונו, - מתגלה האחדות של ה"דבר והיפוכו" שנמצא בתוך אותו דבר.

א-ו אולי

אולי דקדושה- 'אולי כן' ו'אולי לא' המצורפים ואולי כפשוטו- ספק דעמלק

וכשזה הצטייר בראשית הדבר באורייתא, זהו מאמרו יתברך שמו "אנכי ולא יהיה לך" וכמו שאומרים חז"ל אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע" והיינו שמתגלה כאן הדבר והיפוכו בבת אחת, אבל כשנפלו מכח חטא העגל כמו אומרים רבותינו, שהשורש של הקלקול היה מכח שנעשה ההפרדה בכח הצירוף של ה"אולי

א-ז און

תפיסת המשקל שמשם היא
יניקת עמלק

ולפי"ז בלשון בהירה, עמלק
כידוע עד מאד הוא בגימטריא
רם - מר ועליו נאמר "רם על כל
גוים ה'" שגם עליו הוא מתרומם,
ולענינא דידן - רם הוא ראשי
תיבות רוב - מיעוט, כלומר,
כל ההכרעה שנמצאת בתפיסה
הנקראת "אזלינן בתר רובא" שיש
דין שהרוב מכריע את המיעוט,
זוהי תפיסה שיסודה ברם, זה
בנוי על מהלכי משקל של הצדיק
והרשע, רוב לעומת מיעוט ולפי"ז
מכריעים כל דבר ודבר, שצורת
ההכרעה שלו היא על פי רוב.

וזה העומק של הדבר שכאשר
יש פגם במשקלות, עמלק בא,
כפשוטו פגם במשקלות הינו
עבירה על הלאו של "לא יהיה
בביתך איפה ואיפה אבן ואבן",
אבל בעומק יותר, התפיסה
של משקלות ששוקלים לפי
רוב ומיעוט זה השורש שמכחו
מגיע מציאות של עמלק שהוא
בגימטריא רם ר"ת רוב - מיעוט

אבל לפי"ז נתבונן להבין - הרי
מי שמתנגד לכח הפנימי של האזן
הוא עמלק, וזה מפורש בחז"ל
כפי שמובא ברש"י, שכשנאמרה
פרשת משקלות, נאמרה לאחר
מכן פרשת עמלק [בפרשת כי
תצא], כי כשעמלק בא הרי שיש
פגם וחוסר שלימות במציאות
המשקלות, ומכח כך בא עמלק.

כלומר - שמתוך תפיסת החסרון
והתיקון השלם של המשקלות,
יונק עמלק את חיותו, וביאור
הדברים - הכח של מאזניים
הוא לאזן בין שתי הצדדים, וע"י
האיזון שבין שתי הצדדים, נעשה
הבחינה של "שקולים הן ויבואו
שניהם" כלשון חז"ל הידוע,
וזה גופא התפיסה של מאזניים,
שהרי כפשוטו כאשר שוקלים
במאזניים כפי שהיה בעבר, היו
מעמידים ליטרא של בשר בצד
אחד, ומעמיד את האבן השוקלת
כנגדו בצד השני, ומכח כך יודעים
את משקל הבשר, כלומר שמכח
תפיסת האיזון שוקלים את הדבר.

המאזניים מכח ה"שקולים הם ויבואו שניהם", זה הכח הפנימי של האזן,

א-מ אמה

עומק הכנעת עמלק שמכח ידו של משה רבינו

זה העומק שבשורש ההתנגדות לישראל שזה עמלק, שם נאמר במלחמת עמלק - "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו' וידי משה כבדים" וגו' וכדברי המשנה בראש השנה "וכי ידיו של משה עושות מלחמה וכו' אלא בזמן שמשעבדים את ליבם לאביהם שבשמים" וכו' - אבל זה התגלה דייקא ע"י הידים, והיינו משום שבידיו של משה התגלה כח ה"אריכתא" שאין כח המתנגד - זה גופא מנצח את הכח המתנגד לישראל שהוא מציאות של עמלק, עמלק הרי בא בגבולות היד ב"רפו ידיהם מן התורה" שם מקום אחיזתו של עמלק.

עצמיותו של משה רבינו היא

כמו שנתבאר, שזהו המשקל שהוא בתפיסה של רוב ומיעוט, וזה גופא א"כ, השורש של מציאות עמלק, כי נצרכת כאן המדרגה של רוב, וכל רוב - ריבוי הוא כידוע מלשון מריבה, כלומר, הרוב רב עם המיעוט והמיעוט רב עם הרוב, והרוב שמכריע את המיעוט זה מכח מריבה, וזה השורש שבא עמלק ומתנגד לישראל כי יש כאן שורש למציאות של מריבה, והיינו שעמלק יונק את כח המחלוקת שהוא חולק על ישראל מכח התפיסה של רוב - ריבוי מלשון של מריבה, ומהמריבה הזו שבכח המשקל, הוא יונק את שורש חיותו שמכח כך הוא מתנגד לישראל.

אבל התפיסה של המאזניים ששייך לישראל, אין זה ההבחנה של "מתעבר על ריב לא לו" מצד נקודת הקלקול בבחינת "אוחז באזניים כלב" שזה בחינת עמלק שנקרא כלב [ולכן נהגין לעשות אזניים של המן שמשורש עמלק, כי זה שורש הקלקול], אלא הגדרת הדבר היא, שמתגלה

שנאמר בו "אשר קרך בדרך" שהוא בא לקרר את האמבטיה - העומק שבדברים הוא - הוא בא לגלות את התפיסה של 'מיבשה ליבשה דרך ים ולא - מים לים, שהרי השורש של ה-מים לים זהו היציאה ממצרים והכניסה לארץ ישראל, בני ישראל שיוצאים ממצרים נעשה להם הנס של קריעת ים סוף וכשהם נכנסים לארץ ישראל הם עוברים את הירדן, זה ההכנה לכניסה לארץ ישראל.

מהצד התחתון של ארץ ישראל מה שהם נכנסים לארץ ישראל היינו לארץ, לעפר - "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו", יש את העפר של ארץ ישראל ומצד כך נתפס שהם יוצאים ממצרים לארץ ישראל דרך ים, זה התפיסה החיצונית שזה התפיסה שמנסה לבטאות עמלק.

א-פ אפרוח

וזה הדין שמבואר בגמ' ש'עשרת בני המן צריך למימרנהו בנשימה

שהוא השליח בה' הידיעה, ה'ידא אריכתא' של הקב"ה, ולכן מתגלה ה'נשתרבה ידה אמות הרבה' בלידתו, וכן בקומתו שהיא "אמות, - וזה העומק שלא נכנס לא"י כי מקושר למקום התפשטות הגבולות של א"י שזה עבר הירדן, ושם נקבר, ומצד אמה מל' שפחה מתגלה במשה שאין לו כח המתנגד שלא שלטו זדים במעשה ידיו, ומכח ידיו מכניע את עמלק, - וזה הסימן שניתן לו בגאולת מצרים שידו נרפאת מהצרעת שזה רפואה מעצם הכח המתנגד אליו שזה פרעה.

א-נ אניה

ולפי"ז, להבין עמוק - מה שנאמר אצל עמלק "כי יד על כס י-ה מלחמה לה' בעמלק מדור דור", וכדברי חז"ל הידועים שמובאים ברש"י משל לאמבטיה רותחת שלא היה מי שהעז להיכנס לתוכה עד שבא עמלק וקירר את אותה אמבטיה רותחת.

זהו ה'אמבטיה רותחת', ועמלק

קרבנות, 'כל העוסק בפרשת עולה מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב עולה' [-וכמו"כ בשאר הקרבנות], כך גם במצות מחית עמלק בזמן שלא ידוע לנו מיהו עמלק ומכח כך אנחנו לא יכולים לקיים את המצוה בפועל, על ידי שקוראים במגילה את האופן שבו מחו את עמלק בפועל - שם מקיימים את מצות מחיית עמלק ולא רק את המצוה של זכירת עמלק.

וא"כ, בשעה שקוראים במגילה את מחיית עמלק, המן - עשרת בניו בנשימה אחת, זה עצם הכח שמוחה את עמלק, עצם הכח שמאיר את האור של מחיית עמלק, זהו עומק המציאות של האריכות - אף שזה כח המתמשך ומתארך שמתגלה ב'צריך למימרנהו בנשימה אחת'.

המהלך של ההפרחה שהאף עצמו מתארך מתגלה ב'עשרת בני המן צריך למימרנהו בנשימה אחת' שהארכת הנשימה שמגלה אחדות היא עצם הכח שמוחה את עמלק שהוא שורש הפירוד

אחת, ובפנים אחד לדבר לפי מה שנתבאר השתא, העומק שצריך למימרנהו בנשימה אחת כי בשביל זה נצרך להאריך את הנשימה שע"י כן יהיה אפשר לומר אותם בנשימה אחת - וזה הכח של 'זה לעומת זה', שהיפך מציאות הקלקול יש את מציאות התיקון המציאות דקלקול זהו ה'קצר-אף' שבמדרגה של 'מפריחי יונים' דקלקול שזה בתחרות שבין אחד לשני מתגלה עומק של פירוד שנמצא ביניהם שע"כ מתגלה שורש הפירוד שמונח בכחו של עמלק שנלחם ברפידים - שזה גם שורש ההפרדה שמונח בכחו של המן בן בנו של עמלק שאומר 'ישנו עם אחד מפוזר ומפורד'.

'עשרת בני המן בנשימה אחת' - אור של מחיית עמלק

יש בקריאת המגילה בחינה של 'קריאתה זוהי הילולה' ויש את מה שמקיימים בקריאה את מצות זכירת עמלק - ובדקות את מצות מחית עמלק מעין מה שנאמר שבזמן שאין בית להקרבת

זהו מפני שהם היו הפסולת של המים והאש ולכן בהם נאמר עומק ההגדרה שהענן היה פולטם, ובהם חל כל אחיזה של עמלק, - ומה שאחיזתו של עמלק חלה בפסולת דהיינו במקום הפסולת של המים והאש זהו מכח האחיזה שלו בשורש הפסולת דקלקול שזהו הפסל דעבודה זרה שמכח כך יש לו אחיזה בפסולת של המים והאש.

ולפי"ז מה שנאמר במלחמת עמלק "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים" וכדרשת חז"ל 'שרפו ידיהם מן התורה' - הגדרת הדבר בפרטות לפי מה שהוזכר השתא - שכיון שהם לא אחזו בגילוי של ה'תורה איקרי מים' שיש בתורה וב'תורה איקרי אש' שבתורה, - הם לא היו במדרגת "הוי כל צמא לכו למים" ובמדרגת "הלא כה דברי כאש נאום ה'" אלא דייקא 'רפו ידיהם' שרפיון זה אותם אותיות של פר - פירור, כלומר שהם אחזו בפסולת של המים ובפסולת של האש, מכח

שנלחם עם ישראל ברפידים שמתגלה גם ב'מפוזר ומפורד' שאמר המן, וזה הגילוי של "ג זמן קהילה לכל" והנס נעשה מכח אסתר שהיא ה'שושנת יעקב' שנתקיים בה 'יפרח כשושנה' בי"ג עלים.

א-פ אפרים

כחו דעמלק - המן - אחיזה בפסולת דמים ופסולת דאש

נפתח את הדברים ונחדד, הרי כשהמן בא לגזור להשמיד ולהרוג ולאבד את קומת הכנסת ישראל, הוא מגיע מכח שהוא 'בן בנו של קרהו' כמו שאומרים חז"ל שזהו עמלק שהוא אוחז במקום הפסולת כמו שנאמר בו - "ויזנב בכ כל הנחשלים אחריו" וכפי שמבואר בחז"ל דהיינו אלו שהענן היה פולטם שבהם היה נאחז עמלק.

והרי בהליכה במדבר היו לכלל ישראל שני סוגי עננים, עמוד הענן שזהו עננים של מים ועמוד אש, ולפי"ז מה שה'ענן פולטם' בעומק

ואש, בא עליהם עמלק ששורש אחיזתו היא בפסולת דקלקול [ששורשה בפסל דע"ז] והוא מזנב את הנחשלים שפלטם הענן כלומר - שנפלטו מבחינת מים ואש שבעננים למקום הפסולת.

א-ר ארנבת

אבל באנדרוגינוס שבו עצמו יש גם את הזכר וגם את הנקבה שמצד כך הוא ספק זכר ספק נקבה, היינו לפי"ז, שבמהות הפנימית שלו יש אצלו פירוד בתוך עצמו ולכך כל ההויה שלו היא ספק, וכמו שנתבאר כבר בכמה מקומות אצלנו הגדרתו של ספק הוא שורש הפירוד שזהו עמלק שהוא בגימטריא ספק, ולכן הוא מגיע להילחם עם בני ישראל כאשר הם היו ברפידים שזה המקום שמתגלה בו שורש הפרד [-אותיות שוות], כי זהו עמלק - פירוד.

וזה מקביל לתפיסה התחתונה שנתבארה במדרגת הרגלים שמתגלה בהם 'ומשם יפרד'

כך נאחז בהם כחו של עמלק ברפידים.

זה מה שמתגלה אצל המן פסולת דאש 'בוימלא המן חמה' ופסולת דמים בעביט של מי רגלים שנשפך עליו, זה כח אחיזתו של עמלק בכלל וכחו של המן בפרט בפסולת דמים ובפסולת דאש.

וזה עומק ההארה של ימי הפורים שמתגלה מכח מדרגת האפרים, - כפשוטו זה נראה שהוא המציאות של פסולת לבסוף, פסולת דמים עפר ופסולת דאש אפר, ואז נראה שבסוף כשמגיעים לתכלית גם יש את הפסולת, - זה גופא כח אחיזתו של עמלק של 'ויזנב בך כל הנחשלים אחריך' ואחיזתו של המן 'בן בנו של קרהו'.

בחינת מים ואש מתגלה בתורה שנמשלה למים ואש ומתגלה בהליכת בני"י במדבר שהלכו עמם עמוד הענן [-מים] ועמוד האש, וברפידים שרפו [מל' פירור] ידיהם מן התורה והיינו שאחיזתם בתורה היא בבחינת הפסולת דמים

יעקב חבל נחלתו' שאז ישראל וקודשא בריך הוא יחד הם בריה בפני עצמה.

ב-א באש

והדוגמא הבהירה לדבר - הרי כח הרע שבבריאה ששורשו עמלק נקרא כלב כמו שנאמר בקרא 'הצילה.

מיד כלב 'יחידתי' שדורשים את זה חז"ל על המן - עמלק שנקרא כלב, והרי טבעו של כלב הוא שהמאכל שווה במעיו שלושה ימים, וכמובן מצד אחד זה מעלה שהרי מכח כך הוא איננו רעב, אבל בעומק כשהמאכל שווה במעיו ג' ימים הרי שגם הפסולת שווה במעיו ג' ימים - וזה שורש הקלקול של כלב רע שהדין הוא שאסור לו לאדם שיגדל כלב רע בתוך ביתו, וכפשוטו כלב רע זהו כלב שמזיק ולכן אסור לגדלו, אבל בעומק מה שהוא כלב רע זה מכח מה שאכילתו שווה במעיו שלושה ימים וזה עומק כח הקלקול שמתגלה בכלב.

בבחינת פירוד עמלק-ספק כמו שנתבאר, וזוהי א"כ ההבחנה של ספק זכר ספק נקבה שבאנדרוגינוס שלעולם הוא לאו בר-חיבור, הוא אינו יכול להתחבר לזכר כי הוא ספק זכר והוא אינו יכול להתחבר לנקבה כי הוא ספק נקבה, והרי שכל הויתו מסופקת - הגדרה בהירה מאד - וכל הויתו היא מציאות של פירוד.

אבל כמו שמצד מהלכי הקלקול מתגלה מהצד התחתון של האנדרוגינוס שהוא נראה ספק ומהצד העליון הוא אחד, כך בחיבור של קוב"ה והכנסת ישראל, מהצד התחתון זה מתראה בבחינת ספק ולכן בזמן של ביאת עמלק, עמלק מעורר את השאלה של בני ישראל "היש ה' בקרבנו אם אין" כלומר - מעין הכח של הספק שבאנדרוגינוס, מתעורר כאן אותו כח של הספק מצד הקלקול ביחס של כנסת ישראל וקודשא בריך הוא, אבל מהצד העליון שבאנדרוגינוס שהוא בריה בפני עצמה מתגלה ה'חלק ה' עמו

ב-ב בבל

אבל יתר על כן, כל שורש מצוות ימי הפורים שנאמר בהם "וימי הפורים האלה לא יעבור מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם" מתגלה השורש של הזכירה שהיא היפך השכחה שזה השורש של "זכור את אשר עשה לך עמלק וגו' לא תשכח".

שתי ההבחנות בעמלק שמקבילים לב' ההבחנות שבבבל

ובהקבלה לשתי ההבחנות של שכחה שבבבל, כשזה מתגלה בשורש הקלקול של כח דעמלק שעליו נאמר 'זכור אל תשכח' שיש מצות זכירה - כידוע, ישנם שתי הבחנות גם בכחו של עמלק, בעמלק מתגלה ה'אשר קרך בדרך' כמו שנתבאר כבר בהרבה מקומות שהקרירות של עמלק זהו קר שבהיפוך אותיות הוא רק בבחינת 'אכין ורקין מיעוטים הם', ומצד כך, עיקר שכחת התורה שמתגלה בכח דעמלק זה שהוא משכח

מכח ה'אכין ורקין', מכח הרק-קר שבו, זה ההבחנה של עמלק מדין ה'אשר קרך' של עמלק כשלעצמו.

אבל יש את ההבחנה של עמלק שהוא אחד מחמשה מיני ערב-רב שסימנם נגע-רע כמו שאומרים רבותינו שהוא ר"ת נפילים גבורים ענקים רפאים עמלקים, וזהו שכחת התורה מכח התערובת שבעמלק שמתגלה במה שהוא אחד מחמשה מיני ערב-רב.

והרי שבעמלק יש שני דינים, מדין עמלק לעצמו, הוא מגלה התמעטות וריקון וע"ש כן מתגלה בו הקר-רק, הצמצום, וזה מקביל לשכחה של "שפי מיא" שבבבל שמתרוקנים המים.

אבל הדין השני שבעמלק זה כח הערב-רב שבו שהתערובת זה כל יסוד הערב-רב, שמקביל לבלבול שבבבל, והרי שמעין אותה הבחנה שמונח בבבל שהיא שורש כל הגלויות שני הבחנות של שכחת התורה התערובת של בלבול

שמאירים והביטול של כח הקליפה שנתבאר, ומכח האור דלעתיד שמאיר יתקיים ע"י כן "מחה אמחה את זכר עמלק" ואז יהיה גילוי שלם של "ה' אחד".

ב-ג בגד

שרשי קלקול הבגדים המתגלים
ב'כלב' - בעמלק

וזה העומק של הקלקול שמצטרף אליו גם המן שהרי לחד מ"ד ממוכן זה המן, וממוכן מבקש להרוג את ושתי ולאחר מכן, כל סדר השתלשלות הדברים שבמגילה שהוא גוזר את הגזירה להשמיד להרוג ולאבד וכמו שדורשים חז"ל על הפסוק "ויספר להם המן את כל אשר קרהו" - קרהו בן בנו של קרהו, המן בן בנו של עמלק שנאמר בו 'אשר קרך בדרך'.

וע"ז אסתר מתפלל "הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי" (תהלים כ"ב כ"א) כמו שאומרים חז"ל

שבבבל ובחינת בורסיף מלשון 'בור-שאפי' שמתרוקנים המים, - שני החלקים הללו של שכחת התורה מושרש בעומק בעמלק כמו שנתבאר, אופן של שכחה של קר-רק מלשון ריקון ואופן נוסף של שכחה כאחד מחמישה מיני ערב-רב, ואין לך תערובת של בלבול יותר גדולה ממציאות הערב-רב שמתגלה בעמלק.

ומונח א"כ בעומק, במה שנאמר במגילת אסתר "והימים נזכרים ונעשים" הן בזכירת הפה והלב והן בעשיה שע"י כתב, כמו שדורשים חז"ל לגבי זכירת מחיית עמלק "זכור - בפה, אל תשכח - בלב", ובספר כמו שנאמר בקרא "כתוב זאת זכרון בספר" והרי שתוקף הנס שחל זהו ע"י כח הכתב וכח הפה.

והם הם שתי הכוחות, כח האור של משיח בן יוסף וכח האור של משיח בן דוד - וזה השורש של "לא יעברו מתוך היהודים" מכח האורות של המשיחין דלעתיד

שהם 'לכבוד ולתפארת', והיינו ששורשם של אותם בגדים הוא בכסא הכבוד, בכיסוי של הכבוד.

וזהו כח ההסתרה שמצד מדרגת עמלק שנקרא לץ והיינו משום שליצנות היא היפך כבוד, ומצד כך, מה שעמלק מכונה כלב כי כלב זהו ראשי תיבות של ג' מדרגות הכיסוי - כיסוי [=כסות] לבוש בגד.

וזהו עמלק שהוא שורש כל הכיסויים שבעולם שנקרא כלב, כי בו נמצא שורש כל ההסתרות שבעולם.

אלו הם שרשי הקלקול שמתגלים מכח של עמלק שנקרא כלב.

שהתכוונה בזה להמנן ומה שהיא קראתו כלב משום שהוא מזרעו של עמלק שמכונה כלב.

כלומר - שורש כל ההסתרה פנים שיש בעולם הוא עמלק, וכמו שאומרים חז"ל על הפסוק "כי יד על כס י-ה - אין הכסא שלם" וכו', והיינו שיש כסא מצד מדרגת הקדושה שהוא כלי שדרכו המלך מתלבש ומתגלה בבריאה, ומצד כך כמו שאומרים חז"ל ביחס לכך שכל הבריאה כולה שנבראה בעשרה מאמרות, שגדרם של אותם עשרה מאמרות הוא "עשר תקונין וכו' לבושין תקנת לון" - לשון חז"ל (פתח אליהו), כלומר שהעשרה תיקונים הם העשרה לבושים, וזהו התיקון של כסא הכבוד שהוא שורש הבגדים

שעיורי עץ חיים בעיון

עץ חיים צעיון 439

שער מוחין דקטנות פג

ומצד הקלקול הוא בחי' 'עמלק' גימט' ר"ם, בחי' 'ראשית גוים עמלק', 'רם על כל גוים', ועליו נאמר דייקא 'ולא ירא אלה"ם', כלומר לא ירא מב' אלה"ם שנשאר למעלה, ומשם עמלק יונק את חיותו ונעשה מציאות רם.

ולכן הוא מתחבר לעמ"י ברפידים, מחמת ש'רפו ידיהם מן התורה', והיינו כי תורה בכללות היא בחי' מוחין דגדלות, והיינו שעמלק בא כאשר בנ"י לא צירפו את הקטנות לגדלות, כלומר שהב' אלה"ם לא הצטרפו להויו"ת, ולכן עמלק ששורשו יונק מב' אלה"ם היה בו כח, ובא ונלחם בהם.

העטרה, ונאמר במדרש שעמלק היה חותך ערלותיהם וזורקן כלפי מעלה ואומר טול מה שרצית, והיינו שמונח כאן בחי' שהערלה עולה למעלה, ואמנם הם אמרו זאת מצד גנות מצד קלקול, אך מצד התיקון הנה ערלה הוא כמו קרבן, הוא מה שאומרים שהסנדק כמזבח שמקריבים עליו קרבן, והיינו שהערלה היא בבחי' שעולה כמו קרבן.

והוא שורש עמלק שלכן היו זורקין עורלותיהן כלפי מעלה כביכול מצד הקלקול, ונולד מזה תערובת דקלקול שנעשה תערובת עם הקדושה והוא השורש של הערב רב.

עעץ חיים צעיון 489

שער דרושי הכלל דרוש 3 מז קדר ירידת חוג

ונמצא כי שלוש גבורות פחות שליש א' שהם גבורת החסד וגבורה דגבורה וב"ש גבורת הת"ת

עץ חיים צעיון 470

שער דרושי הכלל דרוש א

דוגמא לכך הוא ברית מילה שכאשר מסירים את הערלה, שהערלה היא בחי' התפשטות

העליונות עם החסדים התחתונים הוא מכח דעת המחברת, שהיא מערבת, כנודע 'ערב רב' גימטריא 'דעת', ומקום התערובת הגמורה שבאדם הוא במקום היסוד, ומצד הקלקול הוא ענין עמלק שנאמר עליו 'אשר קרך' בחי' פגם קרי, שהוא שורש הערב רב, בחי' תערובת דקלקול.

אלו דוקא פוגעין ונכנסו במקום שיש חסדים שם ומתערבים ומתמתקין שם הדינין שלהם עם רחמי חסדים תחתונים שהם גבורות החסד והגבורה דגבורה וב"ש תחתונים של ת"ת אלו הם נמתקים עם הג' חסדים תחתונים פחות שליש החסד שהם חסד ההוד וחסד דנצח וב"ש חסד דת"ת: חיבור זה של הגבורות

ספר עץ חיים עיגולים ויושר עם פירוש בהמח"ס "בלבבי משכן אבנה"

והיינו שמי שנמצא במדרגה שלמטה מן הספק זה נראה לו שיש או זה או זה ונראה שסותר אחד את השני, אך מי שנמצא במדרגת הספק זה נראה לו אחדות גמורה שמתראה הדבר בכמה הבחנות ואפי' שסותרות.

ספק דקליפה שהוא בחי' עלמא דפירודא, תופס שיש רק בחי' אחת או זה או זה, דהיינו שיש רק הויה אחת, כלומר הוא מכניס ספק איזו הוי"ה היא הנכונה, ובחי' הפירוד בזה הוא שיש שני צדדים להוי"ה אחת. והיינו שהוא מערער שני צדדים בהוי"ה אחת, וגם מספק אותה האם היא זה או זה, דהיינו שהוא גורם גם העלם וגם פירוד. כלומר הוא יוצר העלם בהשגת הדבר, וגם יוצר פירוד כי

עיין בלשם¹ שביאר את כל הספקות שמופיעים בדברי מהרח"ו בכמה סוגיות, והוא מונה עשרה ספיקות, שהם ה' ספיקות במ"ה וה' ספיקות בב"ן. ועומק נקודת הספק, הוא בתורת הערכין, דהיינו שכל ספק אין עניינו שיש צד זה או זה, אלא שני הצדדים אמיתיים, והיינו שפעם הדבר מתראה כך ופעם מתראה כך, כלומר דבר אחד כולל כמה הבחנות, והוא פנימיות החכמה. לעומת כך בעלמא דקליפה שהוא קליפת עמלק הוא גימטריא ספק שעניינו הוא זה או זה, כדוג' 'היש ה' בקרבנו אם אין'.

לפ"ז מבואר היטב עומק ענין האחדות, שהוא אחדות של כמה הבחנות שסותרות אחת את השניה, דהיינו שהוי"ה אחת כוללת בקרבה כמה הבחנות².

1 בדרוש עולם התווה ודרושי עיגולים ויושר.

2 והיינו הך ברדל"א שכל הספקות הם בבחי'

שפעם מראה כך ופעם כך, כי הוא בחי' אחדות גמורה בערכין, ובכללות הספקות ברדל"א ובאצילות הם ספקות דאחדות כנ"ל, והספקות דבי"ע ומטה הם בחי' ספקות דעלמא דפירודא.

הוא גורם ספק מהי³.

והכא דמיירי בספק בא"ק בבחי' העיגולים והיושר דיליה, הוא בחי' של ספק עליון שהוא אחדות אחת ושניהם אמת. וסוד הענין ששני צדדים הופכיים שניהם אמת, הוא יסוד מוסד⁴ שהוא תורת הערכין, כלומר מה שהוא צד א' הוא בערכין לעולם תחתון ממנו ומה שהוא צד ב' הוא בערכין לעולם עליון ממנו, וביחס לעצמו הוא שניהם יחד. והיינו שיסוד תורת הערכין מבאר איך כל דבר כולל את הכל.

ובנד"ד, כל מדרגה תחתונה ביחס לעליונה ממנה היא עיגולים וביחס לתחתונה ממנה היא יושר. כי עיגול הוא בחי' 'מקבל' ולכן ביחס לעליון ממנו הוא עיגול

3 וענין מחיית עמלק אין עניינו שיתגלה הכרעת הספק אלא שיתגלה הספק דקדושה וממילא יתגלה איך כל צד מתראה בהוי"ה אחת בבחי' האחדות כנ"ל, בסוד 'כי אח עשו ליעקב' ששני הצדדים אמת והיינו למעלה הם אחדות אחת ורק למטה הם זה או זה כידוע.

4 מהתורת חכם וכן מהרש"ש וכן בלשם בענין ביאור העשרה ספיקות.

שמקבל, לעומת כך ביחס לתחתון ממנו הוא 'זכר' לכן הוא יושר. לכן כל דבר יש לו הבחנה של יושר ועיגולים.

למשל ע"ב ס"ג מ"ה דב"ן הם יושר ביחס לב"ן דב"ן שהוא עיגולים, ומאידך ביחס לעס"מ הכללי עס"מ דב"ן הם עיגולים. או ס"ג הכללי הוא יושר בערכין למ"ה וב"ן, אך בערכין לע"ב הוא נוק' דיליה, הוא עיגול, וכעזה"ד.

לפ"ז כל עניינו של ספק הוא שיש שתי נקודות יחס לדבר. והוא ענין הספיקות שיש בקבלה בפרט כי עניינה 'סוד' וסוד הוא 'אחדות', והיינו שכל דבר כולל את הכל דהיינו שני הפכים, שביחס לזה הוא מתראה כך וביחס לזה הוא מתראה כך בסוד תורת הערכין, והוא סוד 'שורש' הרדל"א⁵ שהם הספיקות דעתיק. בסוד 'היש ה' בקרבנו אם אין' היינו שיש גם יש ויש גם אין בבת אחת בסוד הספק

5 אמנם יתבאר במקומו שהוא בחי' נוספת של ספק שהוא אילו חלקים מורכב מב"ן ואילו חלקים מורכב ממ"ה.

ברמח"ל שספיקות דעתיק אין פירוש הדבר שהספיקות כפשוטם שלא יודעים האם הוא כצד א' או כצד ב', אלא כוונת הדבר הוא, שהם בחינות שמתחלפות כהרף עין, ובכל פעם נראה כצד אחר, ואין הכוונה ח"ו שבכל פעם הוא משהו אחר, אלא כוונת הדבר שהוא בבחי' 'הא והא איתנהו ביה'. והוא הגדרת 'ספק דקדושה', שהוא בחינה שיש בו 'גם וגם', ובכל פעם הוא 'נראה' משהו אחר. והוא דוג' ענין ה'היולי' שהוא 'סובל כל צורה' שממנו ד' יסודות ארמ"ע שהופכיים זה לזה, ומצד כך הוא יכול לקבל צורות רבות, כי ככל שהמקום גבוה יותר, הוא מכריח ששני הצדדים הם אמת. ואם בעתיק הוא כך כ"ש בא"ק, ואתי שפיר לדמות מילתא למילתא כהש"ש, ודו"ק.

ולעניינא דספק דקדושה שהוא בבחי' 'גם וגם', היינו באצילות דייקא, אמנם לתתא בעולמות בי"ע, הגדרת 'ספק' הוא בחי' 'או זה או זה', ומצד התיקון הוא בבחי'

דקדושה, ואין הוא ספק כהגדרת ספק של או זה או זה ח"ו כי הוא ספק דקליפת עמלק כנ"ל.

לפ"ז כל עניינו של ספק הוא שיש שתי נקודות יחס לדבר. והוא ענין הספיקות שיש בקבלה בפרט כי עניינה 'סוד' וסוד הוא 'אחדות', והיינו שכל דבר כולל את הכל דהיינו שני הפכים, שביחס לזה הוא מתראה כך וביחס לזה הוא מתראה כך בסוד תורת הערכין, והוא סוד 'שורש' הרדל"א שהם הספקות דעתיק. בסוד 'היש ה' בקרבנו אם אין' היינו שיש גם יש ויש גם אין בבת אחת בסוד הספק דקדושה, ואין הוא ספק כהגדרת ספק של או זה או זה ח"ו כי הוא ספק דקליפת עמלק כנ"ל.

ועוד אפשר ליישב הדמיון בין שתי הסוגיות, ע"פ מה שהתבאר

6 אמנם יתבאר במקומו שהוא בחי' נוספת של ספק שהוא אילו חלקים מורכב מב"ן ואילו חלקים מורכב ממ"ה.

שורש הדבר שהעיגולים והיושר מאוחדים בבת אחד הוא בא"ק⁷, כי יש לו י"ס דעיגולים וי"ס דיושר, וככל שיורדים יותר לתתא העיגולים והיושר נפרדים זה מזה, ועפ"ז 'נתפס' בעינינו שהדבר במהלך של יושר לבד או מהלך של עיגולים לבד. ואמת שכך הוא לתתא שהם נפרדים, וזה מתגלה כאשר אדה"ר פירש מן האשה ק"ל שנה.

'שהם שקולים' בבחי' 'ויבואו שניהם', ומצד הקלקול הוא בחי' ספק גמור שבו ב' צדדים גמורים בחי' עמלק, והוא ענין מצות מחיית עמלק, ודו"ק.

נשוב לענין הספק דמהרח"ו הנ"ל, בעומק, הנדון הוא, האם כל דבר רואים אותו רק כיושר או רק כעיגולים, או 'גם וגם', כלומר שיש יושר בעיגולים ויש עיגולים ביושר. והיינו שיש תפיסה לראות את הדברים כמו שהם לתתא, שהעיגולים והיושר נפרדים מהדדי, ויש תפיסה לראות אותם כפי שהם קיימים בשורשם למעלה שהם מאוחדים.

7 אמנם גם באח"פ, והתבאר בלשם שכיון שהם באים מא"ק אז הם עיגולים ויושר דא"ק.

קול דממה דקה

אמת, ושניהם מושרשים ברדל"א, אלא שעכשיו אינו יכול לקבלם בבית אחת, אלא בזה אחר זה, כל אחד בעיתו. וזהו סוד תיקונו של עמלק. מעתה יובן כל הסתירות הנמצאות בכתבי האריז"ל, שכתב רח"ו פעם שמעתי ממורי כך ופעם כך וכו'. כולם אמת ברדל"א, אולם אנו בתוך אצילות, פעמים רבות איננו יכולים לישב כל השמועות יחדיו, כי רק בהשגת רדל"א שייך להבין כיצד כל השמועות מתישבים יחדיו. ודאי שחלק מן הסתירות אפשר לישב, והם אותם אורות שיכולים להאיר מאצילות ומטה יחדיו. אולם אותם בחינות שמתחלפות ברדל"א, ואינם יורדים למטה יחדיו, יש להבין שעתה א"א לישבם, כמו שא"א שיהיה ר"ה ויו"כ בבית אחת, משא"כ אפשר שיהיה שבת ור"ה יחדיו.

עמלק - ספק, שורשו נקדושה הרדל"א הוא שורש הספיקות. מהות המושג ספק, שיש לפניו ב' אפשרויות, והנידון זה או זה. אולם במקום יותר עליון, אין הנידון זה או זה, אלא אפשר הכל, גם זה וגם זה. כי ברדל"א הכל נכון, וכל האפשרויות נכונות, וכולם שיכים בבית אחת. אולם כשאור זה יורד למטה ממדרגת רדל"א, א"א לכל להתראות בבית אחת, כי הכלי יכול להאיר רק באור אחד, ואז שייך נידון זה או זה. וזה שורש עמלק שיוצר את הספק, כלומר הוא לוקח אור מרדל"א, הכולל ב' הפכים, ומורידו לכלי שיכול להשיג רק אחד מב' אפשרויות אלו, ואז יוצר אצלו ספק, איזה אור לקבל. נמצא שהורדת אור עליון (רדל"א), לכלי קטן יותר שאינו יכול לקבל ב' אורות, יוצר ספק.

היכן התיקון לזה? ההכרה שאדם מכיר שב' אורות אלו

עמלק - ההצנה של התגזרות עמלק בסוף הגלות

קרוב ממש לימות משיח בסוף הגלות, מתגברת מאוד קליפת עמלק, שענינה ספק. סיבת הדבר, שמפני שמתחיל להתגלות אור הרדל"א, ואור הרדל"א מראה לכל בחינה את היפוכה. כלומר, נגלה שמה שנראה לעינינו כטוב, יש בו רע. ומה שנראה כרע, הוא טוב. (בבחינת צדיק ורע לו רשע וטוב לו). ובאמת זהו התיקון הגמור להבין דבר והיפוכו, לדעת שאדם הגדול ביותר הוא באמת גם הקטן ביותר (כהבחנת משה רע"ה). אולם כל זה בהשגת הנשמה בפנימיות, אבל מכיון שעדיין אנו בתוך עולמות אבי"ע, בתוך גוף, ההנהגה מוכרחת שתהיה רק לפי ההלכה, לפי הבחנות אבי"ע, ולא לפי הבחנת רדל"א. וכאן שורש הבעיה, שההארה אינה תואמת לכלי, כי לפי הבחנת הכלי זה רע, ולפי הבחנת רדל"א זה טוב. על האדם להיות מודע שההארה נכונה, אולם עתה אין לה כלי, ואין לנהוג לפיה. אולם אדם שאינו

מודע לכך, הוא מגיע למצב שכל הודאות הופכת לספק, ויש לו סתירה בין האור לכלי. ולכך מה שעד עתה היה נראה טוב, אינו נראה לו כ"כ טוב, כי הוא רואה בו גם את הפכו. ומה שעד עתה היה רע ודאי, פתאום אינו נראה כ"כ רע, כי הוא רואה בו גם את הטוב. (יש אנשים שענין זה נמצא אצלם במודעות. ויש אנשים שזה כנשמתם, וכשזה מגיע לשכלם, הם מבולבלים, ואינם יודעים לפרש זאת מהיכן הפשרנות לרע) זהו סוד עומק סוף הגלות. אדם שידוע להבחין איזה בחינה שיכת לרדל"א, ואיזה לכלי, ואינו מערב ביניהם, הרי הוא נגאל כבר.

אין ויש

"אין", במילוי כזה, אלף יוד נון, עם ג' האותיות, בגימ' עמלק, רם. שהוא היפך האין הגמור. ותיקנו הוא בהתכללות באין.

נרוף מלת ירושלים

ירושלים, אותיות שלו - רם-י-י. הענין כבר ביארנו לעיל, ששלו הוא סוד פורים, סוד ההשתוות.

גילוי לעצמות הדבר. ולכך ערם בגימ' יש, כי ע"י שנעשה ערום, יש גילוי ליש האמיתי של הדבר, לעצמות הדבר גופא, והבן.

ועוד י"ל. ערם אותיות ע-רם, והוא עמלק בגימ' רם, והוא שורש לע' אומות, כדכתיב "ראשית גוים עמלק". וביאור הדבר, כבר נתבאר במ"א, שעמלק בחינת לץ, היפך הכבוד שנקרא לבוש, "מהני מכבודותי". והרי כל עצמותו של עמלק לסלק הלבושים, ולגלות בחינת ערום. ולכך בעיקבתא דמשיחא, בסוף הגלות, שאזי יש תיגבורת גדולה של קליפת עמלק, ואז זה מתראה באופן של "ערום", שבנ"א מסלקים הלבושים מעליהם, וזה שורש קליפת הפריצות של דורינו. וכל זה מצד הקילקול, אולם מצד הפנימיות, מצד התיקון, יש כאן חזרה למדרגת אדה"ר קודם החטא, שכתוב ביה "כי ערומים המה". אולם ברור שכל זה מצד התיקון, מצד הפנימיות, מ"מ מה שנראה מבחוץ, הוא השבירה,

והוא תיקון עמלק שנתקן בפורים, עמלק בגימ' רם כנודע. וענין ב' י', הוא ענין צרוף של שם הוי"ה אדנות, בצורה של יאהדונהי, שראשיתו י' ואחריתו י'. והוא סוד גילוי האדנות שמגלה בשלמות את שם הויה. והוא תיקון עמלק, שעד שלא נתקן אין השם שלם.

עמלק וציטולו

עמלק, בגימ' פעמים. הענין. עמלק סוד המקרה, כנודע. והנה דבר שחוזר על עצמו פעמים, הוא היפך המקרה. וא"כ בחינת פעמים, הוא ביטול בחינת המקרה.

ערום

ערום, שורש ערם. בגימ' שי, אותיות יש. הענין בכל דבר יש את עצמותו, ואת הלבושים שלו. וכאשר מסתכלים במבט חיצוני על הדבר, ורואים את הדבר, הרי מקבלים מבט על הדבר לפי תפיסת הלבוש שלו. אולם האמת אינו כן, שהרי זה אינו עצם הדבר, אלא לבושו. אולם כאשר הדבר מתפשט מלבושיו, הרי עתה יש

כמ"ש חז"ל. והנה תיקון מדת לץ שבו, הוא ע"י צל, היפוך אתוין של לץ. והוא בחינת צל סוכה, שהוא כנגד ענני כבוד. דהנה לץ הוא ענין זילזול, היפך הכבוד. והתיקון לכך, הוא צל, זכר לענני כבוד, והבן.

וזהו סוד "מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול". דהנה מחילה על כבוד, מושרש במדת לץ, שהוא כח ביטול הכבוד, והוא הנותן מקום למחילה על כבוד, והבן. אולם במלך שהוא שורש פנימיות הכבוד, שאין מגע שם לקליפת הלץ, אזי "אין כבודו מחול", כי אין כח לביטול הכבוד. וזהו בחינת סוכה גימ' מלך כידוע, ששם ביטול הלץ. ותיקון הכבוד, זכר לענני כבוד כנ"ל, ומשם מושרש הכח של "מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול", והבן. וזש"כ "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", וסומכים אנו לזה, "והיה ה' למלך". כי כאשר יבוטל קליפת עמלק, יתגלה מדת מלכות השלמה. אולם עתה

הקלקול. וכל זה מכח הנחש, שכתוב ביה, "והנחש היה ערום" וגו'. שע"י מעשיו החליף ערום דקדושה, בערום דקליפה.

והנה אותיות לפני ערם, סקל, בגימ' קץ. כי סוד הקץ, הוא כאשר יחזור בחינת ערום דקדושה, שהוא חזרה ללפני חטא אדה"ר, כנ"ל.

קבלה

קבלה, בגימ' עם הכולל, חלק. הענין קבלה בחינת סוד, בחינת אצילות, בחינת אחדות. והנה הקליפה של הקבלה, של האחדות, הוא הפרוד. וזהו חלק מן שלם, פרוד. והוא כי כל ענין תורת הקבלה, לגלות את האלוקות, שבה לא שייך נפרדות כלל. והכח למנוע את גילוי האלוקות, הוא ע"י מחלוקת, פרוד. וזהו סוד חומרת ענין המחלוקת, שמונע וסותר את כל תכלית הבריאה, שהוא גילוי האלוקות, גילוי האחדות.

לץ - 55

"זד יהיר לץ שמו", זהו עמלק

אי ספיקא דאוריתא לחומרא מדאוריתא או מדרבנן. שורש הדבר. דהנה בתורה מוזכר המלחמה נגד עמלק, ושנוצח. אולם לא הושלמה בכך השמדתו. נמצא שמצד התורה מוזכר רק חלק מן השמדתו. ובפנימיות ענינו, שחלק מכח עמלק, מכח הספק, בוטל, וחלק נשאר עדיין. ולכך יש מחלוקת אי מדאוריתא ספק לחומרא או לקולא, "ואלו ואלו דברי אלקים חיים". ודברי המתירים נובעים מחלק הנמחה של עמלק. וחלק האוסרים נובע ממה שמוזכר בתורה "כי מחה אמחה", הרי שהוזכר בתורה שעדיין לא נמחה. מ"מ מדרבנן לכו"ע ספיקא לחומרא, שזהו החלק שעדיין לא נמחה.

והנה אותיות אחרי ספק, הוא צרע, שורש של המילה צרעת, מצורע, וכד'. והנה גבי נגעים כתיב, (ויקרא יד, לה) "והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית". ופרש"י מחז"ל "אפילו ת"ח שיודע

יש ביטול לגילוי המלכות, והוא ע"י כח הליצנות שמונע גילוי המלכות. (כלומר כח הליצנות יכול למנוע גילוי המלכות. אולם כאשר יש גילוי למלכות, אזי "אין כבודו מחול", כי אזי אין מקום ליניקת קליפת עמלק ליצנות, כנ"ל). ובעומק יותר, יש ליצנות שלמעלה מן המלכות. כי סוד הבריאה נבראה במלכות א"ס כנודע. ובחינת ליצנות שלמעלה מבחינת מלכות זו, היא בחינת "אתה הוא עד שלא נברא העולם", וד"ל.

סיקור

יש גופא דאיסור, ויש ספיקא דאיסורא. הענין, יש את גוף הקליפה הפרטית, שהיא שורש גוף האיסור. אולם יש את שורש כל הקליפות, שהוא קליפת עמלק. והנה קליפת עמלק מתפשט בכל הבריאה, ולכך יש בכוחו להרחיב את גוף האיסור, וזה ע"י ספיקא דאיסורא, שהוא בחינת עמלק בגימ' ספק, כנודע.

והנה נודע מחלוקת הראשונים,

כך מצוי בינינו חתולים רבים, שהם שורש הצניעות. אלא שמדת הצניעות, ההעלם, נמצא רובו ככולו בידי הסט"א רח"ל, ה"י. ולהיפך, מצד כך סודות התורה גלויים מאוד, מצד שהם עצמם בחינת צנוע, סוד. וכיון שמדת הצנוע שולטת בעולם, לכך כל דבר שמהותו הפנימית צנוע, יש לו גילוי. והבן מאוד.

כח עמלק ותיקונו מיניה וזיה

ב' פעמים לץ, בגימ' עמלק. הענין. ליצנות היא שלילת הכבוד. אולם דבר שאין בו כבוד כלל מעיקרא, אין עושים ממנו ליצנות. כי הליצנות הוא שלילת הכבוד, וכאשר אין כבוד אין נצרך לשוללו ע"י ליצנות. נמצא שכאשר יש ליצנות מן דבר, זהו גופא מעיד שיש בו כבוד. הרי שעמלק שענינו ליצנות, בזה גופא מגלה שיש כבוד. וזה בחינת ליצנות מן הליצנות. כי הליצנות גופא נותנת ומעידה שיש כבוד, ועל זה גופא באה הליצנות השניה, להתלוצץ מן הצורך בליצנות ראשונה.

שהוא נגע ודאי לא יפסוק דבר ברור לומר נגע נראה לי אלא כנגע נראה לי". וביאור הדברים, שכל צורת דיני נגעים מתחיל בצורה של ספק, "כנגע", כי שורשו הוא בבחינת עמלק, שהוא ספק, כנ"ל, והבן. ולכך התיקון של המצורע הוא, "ושני תולעת ואזוב". ופרש"י "מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב". שהוא תיקון של עמלק, בגימ' רם, ובזה מבטל את קליפתו.

והנה אותיות לפני ספק, הם צנע, שורש של צניעות. והנה מהות הצניעות, הוא ענין של כיסוי והעלם. אלא שמצד הקדושה, הוא העלם של סודות התורה וכד', שלא ינקו החיצונים. אולם מצד הסט"א, הוא שורש העלם הבורא, העלם הקדושה. והשורש לזה הוא עמלק.

והנה אמרו חז"ל, שאלמלי ניתנה תורה היינו לומדים צניעות מחתול. והנה עתה בדור אחרון, יש תגבורת קליפת עמלק, ולכך יש העלם גדול של הקדושה. ומצד

מכרעת כיצד לעשות, מחזיר האדם את ההכרעה לכח העליון, לקב"ה. כי חושש שמא כח הכרעתו אינו נכון. אולם בעומק הפנימיות, זה אינו כן. כי הנה בדבר שאין בו ב' צדדים, אין שייך ספק, ואין שייך הכרעה, וממילא אין שייך גורל. והבן, שהמושג שנקרא ב' צדדים, ספק גימ' עמלק, הוא גופא קליפת עמלק. כי באמת אין מושג של ב' צדדים, אלא צד אחד בלבד. והבן, כי מצד הבחירה, יש זה לעומת זה, ישראל כנגד עמלק, הרי שיש ב' צדדים. אולם מצד הידיעה שלמעלה מן הבחירה, אין שני צדדים כלל, אלא צד אחד בלבד, ואי אפשר לנטות מצד זה בכל שהוא. נמצא, שמצד הידיעה אין כל קושי לאדם להכריע, כי בטוח שיכריע אמת, כי אי אפשר לו להכריע כהצד שאינו אמת, כי באמת אין אלא צד אחד, אלא שאינו יודע מה הצד. אבל מ"מ אינו חושש מכשלון בהכרעתו, כי אי אפשר לו להחליט נגד הצד ההחלטי המוכרח. ומעתה הבן, שמצד בחינה זו, אין צורך בגורל

סוף דבר אם נעשה ליצנות עד אין סוף, בהכרח שיש נקודת כבוד שנצרך לשוללה. וזה גופא סוד תיקון עמלק, שבזה גופא שמתלוצץ, מגלה את הכבוד. הרי שהוא גופא במעשה ליצנות דיליה נותן כבוד. וזהו גופא תיקונו. ובאמת זהו גופא סוד תיקון ההפכים, והבן.

תכלית גילוי ההפכים

ענין גילוי ההפכים אינו ענין לגלות פן נוסף של הדבר, אלא ענינו לשלול כל צד. שהרי לכל צד יש את הפכו, הרי שכל צד נשלל, ומעתה מתגלה הפנימיות. וע"י סוד ההפכים, עבודת האדם לשלול את כל הלבושים בזה אחר זה, עד שיזכה להדבק בעצמותו ית"ש כביכול.

שורש המהות של הגורל והמדרגה שמעליו

גורל עם הכולל, בגימ' עמלק. וכן מצינו בהמן, מזרעו של עמלק, שעסקו היה בגורלות. והנה ענין הגורל הוא, כאשר אין דעת האדם

כלל, כי אין כל בעיה שהאדם יכריע, והבן, שהצורך לעשות גורל, נובע מן עומק המחשבה שאפשר לו לנכרא לבחור ולעשות נגד החלטת הקב"ה.

השתוות

אשה בגימ' שו, שורש המילה שוה. הענין האשה מברכת "שעשני כרצונו". וזהו ביטול של הרצון, השתוות. שאין רצון להיות איש או אשה, אלא הכל שווה. ובאמת זהו מדרגה עליונה יותר מן הברכה "שלא עשני אשה". וכן קור בגימ' ש"ו. והענין, כי רצון לצד אחד, מוליד חמימות בנפש. אולם כאשר אין רצון לצד אחד, אלא השתוות, אזי אין חמימות אלא קרירות. וזהו סוד תיקון עמלק שהוא בחינת קור דטומאה, והתיקון לזה הוא קרירות דקדושה הנובעת מהשתוות. והבן, שתחלת עבודת האדם בבחינת חום, חמימות דקדושה לדבר מצוה, וזה ביטול לקור דטומאה ע"י כח נגדי שהוא חום. אולם לאחר מכן נצרך להדבק בבחינת קור מכח

ההשתוות כנ"ל. יחד עם זאת כאשר השיג את בחינת ההשתוות, קור, אזי בפנימיות נפשו נצרך לדבוק בבחינת קור. אולם בחיצוניות הנפש, בזמן הזכות צריך להדביק גם את חיצוניות הנפש והגוף לבחינת קור. אולם בשעת כבודות וכד', נצרך להשתמש בלבוש של חום, וד"ל. ובאמת זהו יסוד גדול, שפעמים רבות פנימיות הנפש דבוקה במדרגה אחת, וחיצוניות הנפש במדרגה אחרת. ועבודת האדם פעמים לתת לחיצוניות הנפש הנהגה לפי מדרגתה, ופעמים להעלותה ולדבקה במדרגת הפנימיות. וד"ל.

מקרה וסכסכה

צדיק צדק. אותיות אחרי, קרה, לשון מקרה. הענין. צדיק בחינת יסוד כידוע. וקלקול היסוד, הוא ע"י מקרה, לשון קרי, שהוא סוד השכחה, שכאשר אדם זוכר את הדבר, הוא מוכן ומזומן לו, וכאשר הוא נפגש עמו הוא אינו פתאומי ומקרה. אולם כאשר יש שכחה, ופתאום האדם נפגש עם

לשורש. אולם שלימות התיקון, הוא לתקן גם את הפסק, את ההפסק, ולחברו לשורש. והנה תיקון של כל דבר, תחילה להעלותו לשורש היש, שהוא החכמה. ולכך תלמוד, בגימ' ספק ופסק. שע"י התלמוד, יש תיקון לספק ולפסק, כנ"ל. ומשם התיקון להעלותו לאין. ושם אין מהות של ספק כלל, כי ספק ענינו שיש ב' בחינות, ב' ענינים. אולם האין, הוא נקודה אחת בעצם, ואין שייך בה ספק כלל. ולכך עיקר תיקון הספק והפסק, הוא באין דוקא.

תיקון כח הספק מיניה וזיה

ספק ספיקא לקולא, ולפי אחד מן הטעמים הוא מדין רוב, ואכמ"ל. והבן, כי כל רע יש בו כח תיקון מיניה וביה. וכח התיקון של ספק (גימ' עמלק כנודע), הוא גופא ע"י כח הספק. והוא סוד ספק ספיקא, שע"י שנתוסף עוד ספק, מוכרע הספק ובטל הספק.

שורש חיוז מחיית עמלק

כל זרע עמלק יש חיוב עליהם

הדבר, הרי זה בחינת מקרה. וזה קליפת עמלק "אשר קרך", ולכך התיקון לגביו "לא תשכח". וזהו מ"ש חז"ל, "של בית עמלק מה היו עושין זורקין מילותיהן כלפי מעלה" וכו', והבן. והנה תיקון גלות מצרים, היה תיקון ק"ל שנה של אדה"ר, שהוציא שז"ל כנודע. קרה בגימ' ש"ה. ולכך תיקון גלות מצרים, הוא "שה לבית אבות" וגו', לתיקון בחינת קרה, מקרה, קרי.

ספק ותיקונו

קליפת עמלק הוא ספק, עמלק בגימ' ספק, כנודע. והנה תיקון הספק, הוא כאשר הספק מתהפך לפסק. שכאשר יש ספק, ופוסקים בספק, זהו גופא תיקונו של הספק. והנה פסק, מלשון הפסק, פרוד. והענין כי כל מהות הספק, הוא רק כאשר יש הפסק ופרוד מן השורש. אולם כאשר יש אחדות עם השורש, אין ספק כלל.

והנה תיקון הספק, הוא ע"י פסק כנ"ל. וזה תיקון מצד הענפים, כאשר עדיין אינם מחוברים

בחיצוניות נופל לגמרי מחוסר דעת, הרגש, הבדלה.

ציטוט קליפת עמלק – ספק

אמרו חז"ל, "עשה לך רבו הסתלק מן הספק". הענין יש בחינות קו יושר, הדרגה, ומצד בחינה זו יש רב ותלמיד. ויש בחינת עיגולים, "כולכם שווים", ומצד בחינה זו אין רב ותלמיד. והנה עמלק גימ' ספק כנודע, יונק חיותו מבחינת עיגולים ששם אין בחינת רב כנ"ל, ולכך שיך ספק. ועבודת האדם לשעבד את בחינת העיגולים לבחינת יושר, והרב יבטל הספק. וכבר בררנו שהבחירה מצד קו היושר, והידיעה מצד העיגולים. ועבודת האדם שהוא בעל בחירה לשעבד את הידיעה לבחירה, את העיגולים ליושר (לבד מי שעלה למדרגת ידיעה כאבות הק' שאזי העבודה להיפך). וכן הכא יש לשעבד את ה"כולכם שווים" להדרגה, את העיגולים ליושר, והבן. ...

מלות זכירה ומחיית עמלק

אמרו חז"ל שתחלה היה משה

לבל ישאר זכרם, "תמחה את זכר עמלק". ועומק הדברים הוא, דעמלק בחינת ספק, בחינת שניים, שורש הבריאה, שהיא כביכול שניה לא"ס. ושורש פנימיות חיוב מחיית עמלק, שלילת קיומם, הוא סוד שלילת הנבראים כולם, וגילוי ש"אין עוד מלבדו" כפשוטו.

עמלק דקדושה

כתבו כמה מרבותינו ז"ל שבשנת תש"ס לאלף השישי יבא משיח. וכבר קבלנו שכל קץ שכתבו רבותינו ז"ל, אינו קץ כללי, אלא אור מן הגאולה. וסוד תש"ס ענינו, שנשאר ר"מ שנים עד סוף האלף השישי, והוא סוד הארת עמלק דקדושה, סוד ספק, רדל"א. ומאיר אור זה בפנימיות אלא שעדיין לא ירד לעולם העשיה. אולם מי שמדובק בפנימיות כבר אור הגאולה קיים. אלא שבעשיה שעדיין אינה מתוקנת, ירד אור הרדל"א, ספק, ועושה בלבול גמור, לא ידע גמור, והכל מבלבל לחלוטין. ומי שדבק בפנימיות חי באור הגאולה, ומי שדבק

עצודת משיח

... שהתורה המושגת עד הנה ביחס לתורתו של משיח הינה הבל, וזה אינו מקרי, אלא זהו גופא עבודת משיח, לגלות שהתורה המושגת עד הנה הינה הבל, ובזה גופא הופכה מיש לאין.

ולכך משיח הוא דוקא יכרית זרעו של עמלק. כי ענין עמלק ליצנות, הפיכת דבר מיש לאין. כי דבר שיש לו ערך וכבוד, ועושים ממנו ליצנות, זהו הפיכת הדבר מיש לאין. והזה לעומת זה בקדושה שהופך מיש לאין הוא משיח. ולכך כתיב "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש". שזהו דוקא תהליך שנעשה על ידי אש, שאש דיקא ענינו הפיכת דבר מיש לאין.

רע"ה לומד התורה ומשכחה וכו' עד שנתנה לו במתנה. ועומק הדברים, שבחינת זכרון במח בספירת החכמה, והשכחה (מצד התיקון) הוא בכתר, באין הבלתי מושג ובלתי נתפס ולכך מתראה הדבר כשכחה. ולכך תחלה שכח משה רע"ה מה שלמד, וזה מפני שכתב "והחכמה מאין תמצא", ותחלה דבק באין, ולכך שכח. ואח"כ דבק ב"תמצא", ואזי זכר את התורה"ק. ודע שמלת שכחה עם האותיות בגימ' פורים עם הכולל שהוא סוד "לא ידע", שכחה, סוד האין. ומצד בחינה זו אין מחית עמלק, כי הכל טוב. ורק מצד "זכור את אשר עשה לך עמלק", "לא תשכח" מצד הירידה לזכרון, ליש, אזי שייך מצות זכירה ומחיית עמלק, כי בבחינת יש שייך רע.

ספרי מורינו הרב שליט"א

פירושים

מסילת ישרים (ביאור בלבבי משכן אבנה – סט ג' כרכים)
דרך ה' ח"א (ביאור בלבבי משכן אבנה) אָזל
נפש החיים שער ד' (ביאור בלבבי משכן אבנה)
בעל שם טוב עה"ת (בראשית) עם ספר להב אש
(ביאור בלבבי משכן אבנה)

ענינים

בלבבי משכן אבנה הכנה לשבת קודש אָזל
ספר שאל ליבי תשע"ח-תשע"ט (שו"ת)
קונטרס וחי לעולם – בעניני השעה אם שו"ת
תורת הרמז – פרשיות חומש אָזל
ספר התבודדות
עולם ברור (אוסף דרשות לבני עלי"י)

קבלה

פירוש בלבבי משכן אבנה על פתחי שערים אָזל
פירוש בלבבי משכן אבנה על עץ חיים אָזל
פירוש בלבבי משכן אבנה על רחובות הנהר אָזל
פירוש בלבבי משכן אבנה על קל"ח פתחי חכמה אָזל

תרגומים של ספרי מורינו הרב שליט"א (בלע"ז)

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתרגום אידיש אָזל
ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתרגום צרפת אָזל
ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתרגום ספרד אָזל
ספר בלבבי משכן אבנה א – בתרגום רוסיט אָזל

סדרת בלבבי משכן אבנה

בלבבי משכן אבנה א, ב, ג, ד, ה, ו
(בענין צורת חיים של קרבת ה' חושית)
בלבבי משכן אבנה ז, ח, ט (גילוי התמימות)
בלבבי משכן אבנה על מועדי השנה (סט ב' כרכים)
בלבבי משכן אבנה עה"ת – תשס"ו (ב' כרכים) אָזל

סדרת דע את (בנין הנפש)

דע את עצמך – הכרת הנפש
דע את נפשך – בנין כוחות הנפש
דע את הרגשותיך – עולם ההרגשה
דע את מחשבותיך – עולם המחשבה
דע את דמיוןך – עולם הדמיון
דע את נשמתך – גילוי הנשמה
דע את הויתך – גילוי הוית הנפש
דע את מנוחתך – מנוחת הנפש
דע את גאולתך – גאולה פנימית
דע את ביתך – בנין הבית היהודי
דע את ילדיך – חינוך ילדים

סדרות המידות במהלך הארבעת היסודות

דע את מידותיך – יסוד העפר חלק א אָזל
הכרה עצמית והעצמת הנפש
ארבעת היסודות – יסוד העפר - תיקון כח הריכוז
ארבעת היסודות – יסוד המים - תיקון כח התאווה
ארבעת היסודות – יסוד האש – יסוד תיקון כח הכעס

Building A Sanctuary In The Heart, Vol. 1-2

Getting To Know Your Self

Getting To Know Your Soul

Getting To Know Your Feelings

Getting Ready For Your Redemption

Getting To Love Your People

Getting To Know Your Home

Bilvavi – On The Path (Mesilas Yesharim)

Bilvavi - On The Holy Days

Bilvavi – On The Parsha (Bereishis-Shemos)

Bilvavi – On The Parsha (Vayikra-Devarim)

Gateways To Hashem For Today's Jewish Woman

Building Yourself

קול הלשון

073.295.1245 • 718.521.5231 2»4»12

1

צורת אדם

2

בלבבי משכן אבנה חלק
א-ט

3

סידרת "דע את"

4

התבודדות

5

תפילה

6

ספרי קודש

7

דרשות

8

ארבע יסודות המידות

9

פרשת השבוע

10 < מועדי השנה

11 < תורה, גמרא ושולחן ערוך

12 < האנציקלופדיה בלבבי משכן אבנה

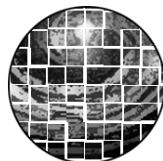
רח' הרב בלוי 33
לפרטים
052.765.1571
שיעור עץ חיים 21:05

שיעור שבועי ירושלים
אנציקלופדיה
עבודת ה'
יום ג' 20:30 בדיוק

משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים
050.418.0306

שיעור שבועי חולון
אנציקלופדיה
מחשבה
יום ד' 20:30

לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה
לכתובת:
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון השבועי
בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות
ותשובות

ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

שיעורי מורינו
הרב שליט"א
מופיעים

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294
ספרי אברומוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15, ירושלים
02.502.2567

Distributed in the USA:
SHIRAH DISTRIBUTORS
Tel. 718-871-8652

4116 16th Avenue
Brooklyn, NY 11204
sales@shirahdist.com

